

KULTURNI RAZGLEDI

DANES OTVORITEV REVJE
Nocoj ob 20. uri bo v Prešernovem gledališču otvoritvena predstava občinske revije dramskih družin. Kot prvi bodo v konkurenci nastopili igralci dramske sekcije Svobode Kranj, in sicer bodo uprizorili Fischerjevo dramo PROSTI DAN.

SPET GOSTOVANJE IZ LJUBLJANE
Sinoči je v kranjskem Prešernovem gledališču že tretjič v letošnji sezoni gostovalo Mestno gledališče iz Ljubljane. Kranjskemu občinstvu se je tokrat predstavilo z delom Mateja Bora PAJCOLAN IZ MESEČINE. Obe predstavi, popoldanska in večerna, sta navdušili gledalce, ki so tudi tokrat dvorano napolnili.

PRVIČ SE JE DVIGNILA ZAVESA
Tržiška dramska skupina je po daljšem mrtvili presenečila domačine s prvo premiero v letošnji sezoni, ki je bila v soboto zvečer. Uprizorili so Godricha - Hacketta DNEVNIK ANE FRANK. Gledalci, ki so dvorano napolnili, so predstavo sprejeli z velikim odobravanjem, vendar ne toliko zaradi kvalitete, ampak zaradi dejstva, da se je njihova dramska skupina vendar lotila dela. Upajmo, da bo tolikšen obisk dal igralcem novo voljo in da se bodo v prihodnje večkrat predstavili na odru.

DVE GOSTOVANJI
DPD Svoboda iz Blejske Dobrave je v nedeljo popoldne gostovalo v Breznici. Uprizorilo je Vilhardovo dramo v petih slikah BELE VRTNICE. Predstava je bila slabo obiskana, kar je razumljivo spriču tega, da delo za današnji čas ni več primerno. Zato bi bilo prav, da bi dramske družine, ki imajo veselje do odrske ustvarjalnosti, segale po hvalnejših delih.

Za privlačnejši turizem

Ljubno
Zadnje seje Turističnega društva v Ljubnem so bile zelo razgibane. Na vseh so govorili o načrtih dela društva za tekoče leto. Že do sezone si namreč prizadevajo urediti nekaj pomembnih objektov.

Že v januarju letos so v Domu Partizana skupno s TVD Partizan uredili lično urejen gostinski prostor. V kratkem pa bodo pričeli graditi z nadzidavo kegljišča pri gostišču Posavec lastne prostore za recepcijsko službo. Pri potoku Lešnici na lepi ravni ob gozdu bodo pripravili prostor za camping, za kar imajo namenjenih že 400.000 dinarjev. Njihovi kasnejši načrti obsegajo zajezitev potoka in zgraditev kopališča, kar bo za tu-

Svoboda iz Bohinjske Bele pa je v nedeljo zvečer gostovala v Ribnem in je tamkaj uprizorila O'Nillovo dramo STRAST POD BRESTI.

GOSTOVANJE TRBOVELJČANOV
Mešani pevski zbor Svobode II Trbovlje je v soboto zvečer vrnil obisk javniškim svobodam. Domačini so goste sprejeli z velikim veseljem. Okoli 60 Trboveljčanov je nato priredilo v dvorani na Koroški Beli koncert umetnih, borbenih in narodnih pesmi. Poslušalci, ki so dvorano popolnoma zasedli, so bili deležni izrednega kulturnega užitka. Bogat in skrbno izbran program, ki je bil tudi kvalitetno izveden, je poslušalce navdušil.

SLABA UDELEŽBA
Člani Glasbene šole DPD Svobode »France Prešeren« iz Kranja so v nedeljo popoldne gostovali v kulturnem domu v Predosljah s samostojnim koncertom popularnih melodij in popevk. Maloštevilno občinstvo je nastopajočce nagrajevalo z velikim aplavzom. Najbolj jim je ugajal 15-letni pevec Reno Resnik, ki je moral več točk ponoviti. Vse kaže, da je lepo vreme vzrok tako slabega obiska poslušalcev v podeželskih kulturnih dvorinah.

Delavnost mladinskega aktiva Sodišča

Skofja Loka
Mladinski aktiv v Gorenjski predilnici na Trati vključuje 64 članov. Ti mladi ljudje so vključeni v razne kulturne in športne sekcije. Med najbolj delavnimi je dramska sekcija, ki je letos nastudirala igro »VOZEL« in pri-

pravila svečano akademijo v počastitev Dneva žena. Med športnimi panogami se najbolj navdušujejo za namizni tenis, roko in streljanje. Vodstvo mladinske organizacije v podjetjih večkrat pripravi za mladino zabavne in družabne večere, združene z raznimi predavanji. Mladinski aktiv je tesno povezan s sindikalno organizacijo, preko katere vključuje v svoje sekcije tudi starejše člane tega delovnega kolektiva. Od 600 zaposlenih v tovarni je vključenih v razne športne sekcije preko 150 članov. Letos nameravajo športno življenje še poživiti. Zgradili bodo športno igrišče in preskrbeli za

svoje člane rokometnega trenerja. S svojo žensko ekipo bi se radi vključili v Gorenjsko rokometno podzvezo.

Člani mladinske organizacije se pripravljajo na bližajočo volitve v delavske svete. V odbor sindikata in v delavski svet bodo vključili precej mladih ljudi. Tudi več ekskurzij in izletov nameravajo organizirati. Lep primer skupnega sodelovanja je tudi povezava z mladinskim aktivom v tovarni »Jelovica«. Oba aktiva sta vključena v tekmovanje osnovnih mladinskih organizacij, ki ga je razpisal Občinski mladinski komite v Skofji Loki.

V. R.

Drobne iz Kamnika

V okviru Ljudske tehnike v Kamniku uspešno delujejo Radio klub, Foto in Modelarski klub. Ki združujejo lepo število mladine. Člani teh klubov so na raznih tekmovanjih dosegli izredno lepa mesta in pohvale. Za še uspešnejše delo je edini in najbolj pereč problem — pomanjkanje prostorov.

V Komendi in Tuhinjski dolini bodo ustanovili šolsko zadrugo.

Te bodo delale po zgledu zadruge iz Stranj pri Kamniku, v kateri so že lani pokazali lepe uspehe.

V Kamniku bo Svet za šolstvo pri ObLO Kamnik organiziral pionirsko čitalnico pod strokovnim vodstvom. Prostore bo imela v dvorani »Solidarnosti« v Japljevi ulici.

Občinska pionirska komisija v Kamniku je doslej delala v okviru Društva prijateljev mladine. Sedaj pa naj bi se osamosvojila tako, da bi laže delovala in nudila pionirskim odredom po šolah več podpore z dajanjem pobud in napotkov za delo.

V okviru Delavske univerze je v četrtek, 31. marca, predaval prosvetnim delavcem ravnatelj kamniške gimnazije Zvone Verstovšek o problemih prosvetne dejavnosti v občini.

Z gradnjo bodo začeli

Javornik

Dom upokoencev v naselju Borovlje na Javorniku bodo pričeli po zadnjem sklepu gradbenega odbora graditi že v aprilu in upajo, da ga bodo že letos dogradili. Načrti so že podpisani, finančna sredstva v višini en milijon dinarjev pa je odobrila Železarna Jesenice. Prav takšen znesek so obljubili na občinskem ljudskem odboru, mnogo pa bodo pomagali s prostovoljnimi delom.

U.

Otvoritev starega hotela

Bled

Stara zgradba Park hotela na Bledu je že doslužila in je zato potrebna temeljita rekonstrukcija. Na temeljih te stavbe nameravajo zgraditi nov sodoben hotel. Načrti zanj so že izdelani. Predračunska vrednost za obnovo oziroma novogradnjo znaša 752 milijonov 145.000 dinarjev. Da bi si podjetje zagotovilo tolikšna sredstva, se bo udeležilo razpisnega natečaja za najetje investicijskega posojila, za kar je občinski ljudski odbor na zadnji seji že dal načelni pristanek.

-jb

NAŠ RAZGOVOR

Telesna vzgoja - moj prijatelj

Pred dnevi sva se s kolegom peljala v Beograd. V kupeju se nama je že v Kranju pridružil mlad moški. Ko se nama je predstavil, sva zvedela, da je Ciril Brinovec, zaposlen kot fizioterapevt v kranjskem Zdravstvenem domu. Kaj hitro smo se zapletli v prijeten razgovor. Toda komaj dobro smo se razgovorili, že so se nam v kupeju pridružila prikupna dekleta. Vsi trije smo se tudi z njimi zapletli v pogovor in kar žal nam je bilo, ker so nas v Zagrebu zapustila.

Fizioterapevt Ciril Brinovec med opravljanjem poklica

»Skoraj osem let sem imel, ko sem šel v Ljubljano v šolo za slepe. Z uspehom sem naredil štiri razrede osnovne šole in nato še štiri razrede gimnazije. Za tem pa sem odpotoval v Beograd in se vpisal v štiritletno fizioterapevtsko šolo. (Fizioterapija je grški izraz, ki pomeni zdravljenje s fizikalnimi sredstvi, kot so: svetloba, toplota, voda, zrak, elektrika, telesna kultura itd.). Na šoli sem diplomiral lani, sedaj pa sem že devet mesecev zaposlen.«

Takrat sva postala radovedna. Zanimalo naju je, kako je zdeloval v šoli, saj še nekateri drugi težko, ki lahko berejo, pišejo in rišejo? Kako sedaj opravlja svoj poklic?

»Za mene je to vprašanje skoraj malce smešno. Tako opravljam svoj poklic, kot vidva svojega,« nama je odgovoril. »Če ga vidva lahko dobro, ga lahko tudi jaz, sicer pa sem bil zato v posebni šoli. Priznati pa moram, da je meni, kot vsem tistim, ki so v enakem položaju, do usposobitve za nek poklic,

največ pomagala telesna vzgoja s katero bova za vedno velika prijatelja. Le-ta nas naredi okretne in nam pomaga pri orientaciji. Zato sem v šoli imel morda največ ur odredne telovadbe, atletike, raznih športnih iger in druge telesne kulture. Igrali smo tudi nogomet. V žogi smo imeli zvonček in brcali smo po posluhu. Ščasoma sem se tega tako privadil, da nisem kiksnil niti takrat ko sem uporabljal »voley« ali udarec z glavo. Z biciklom se še sedaj vedno rad peljem na sprehod. Seveda z bratom, s katerim imava katerikoli težave zaradi prometnih predpisov, ker voziva drug poleg drugega. Doma pa mi je v poseben užitek, kadar se vsedem na bratov motor in krožim po dvorišču.«

Nekaj dni za tem sem ga obiskal tudi v Zdravstvenem domu. Ker je bila sobota popoldne, je imel nekoliko več časa, pa sva se podrobneje pogovarjala tudi o njegovem poklicnem delu. Razkazal mi je vrsto aparatov, s katerimi skupno s svojim znanjem že nekaj časa pomaga pacientom. In ko sva se razšla, sem mu zaželel pri njegovem nadaljnjem delu še mnogo uspehov.«

B. Fajon

Slabo zavarovano skladišče - vzrok za tatvino

Skladišče lesa Kmetijske zadruge v Kranjski gori ni najboljše zavarovano proti morebitnim tatvinam, čeprav ima zadruga v skladišču velike količine lesa, ki predstavlja večmilijonsko vrednost. To je skušal temeljito izkoristiti skladiščnik Kmetijske zadruge D. D. Od začetka meseca decembra 1959 pa do 27. januarja 1960 je vzel v večernih urah iz skladišča 53 komadov smrekovih desk in 76 komadov smrekovih lat v izmeri 1,2 kubnične metra in skupni vrednosti 23.000 din. S tatvinami tega konjunkturalnega blaga bi po vsej verjetnosti še pridno nadaljeval, če ga ne bi zasačili organi LM. Ukradeni les je po dogovoru vozil z ročnim vozičkom k bencinski črpalki v Kranjsko goro, kjer ga je zopet v večernih urah prevzemal sprevoznik avtobusa G. A. iz Kranja in ga z avtobusom postopoma odvažal na svoj dom v Kranj.

Zaradi tatvine in prikrivanja ukradenega blaga sta se morala oba navedena zagovarjati pred sodiščem v Radovljici. D. D. je skušal zmanjšati odgovornost za tatvino z zagovorom, da je kradel zato, ker je pač našel kupca in ker je mislil, da se tatvina pri takih količinah blaga sploh ne bo poznala. Sodišče je obsodilo D. D. na 15. dni zapor, ker je del ukradenega lesa že vrnil. G. A. pa zaradi kupovanja ukradenega lesa na 15.000 din denarne kazni. Plačati bosta morala še stroške postopka in povprečnino vsak po 3.000 din. D. D. pa bo moral poleg kazni povrniti KZ še preostanek povzročene škode.

Pojave tatvin družbenega premoženja v skladiščih bi seveda lahko onemogočile že same gospodarske organizacije, če bi z nočnimi čuvaji ali na druge načine bolje zavarovale predvsem odprta skladišča. Tudi v tem primeru so prilike naredile tatu, saj je slabo zavarovano skladišče glavni vzrok, da se je D. D. znašel pred sodiščem.

Prekupčevanje s človeškimi lasmi

M. K. iz Zahodne Nemčije in še šest Beograđanov, v glavnem frizerjev, se je pred kratkim zagovarjalo pred okrajnim sodiščem v Kranju zaradi nedovoljene trgovanja. V kazenskem postopku in na glavni obravnavi je bilo ugotovljeno, da je M. K. od avgusta 1959 pa do februarja 1960 nakupila od raznih frizerjev v Beogradu večje količine las, ki jih je potem pritohtopila v Zahodno Nemčijo in jih tam prodala. Prodajalcem las pa je na račun plačila kupnine dobavila iz Zahodne Nemčije razne predmete ali pa jim tudi lase plačala. Tako je D. Z. dobila 56 kg las

ter mu zato poslala rabljen osebni avto, televizijski sprejemnik, kupo za sušenje las, dve ročni uri in še razne druge predmete. Od A. K. je dobila približno 27 kilogramov las ter mu za to dala rabljen osebni avto; od J. R. je dobila približno 40 kg las ter mu na ta račun poslala televizijski sprejemnik, hladilnik in akvarij; od M. Z. je dobila približno 29 kilogramov las ter ji dobavila rabljen osebni avto; od P. S. je kupila približno 13 kg las, od M. S. pa okoli 5 kg; obema jih je plačala v nemških markah. Na glavni obravnavi so skušali obdolženci krivdo zmanjšati s tem, da so se zagovarjali, da niso vedeli, da je to prepovedano in podobno. Sodišče je M. K. obsodilo na en mesec zapor, ostale obdolžence, za katere je smatralo, da so pomagali glavni storilci pri kaznivem dejanju nedovoljene trgovanja s tem, da so ji dajali na razpolago lase, s katerimi je potem lahko prekupčevala, pa na razne denarne kazni od 2.000 din do 30.000 din.

Najdena stvar se ne sme zadržati

F. T. iz Ljubljane je dne 2. decembra 1959 v popoldanskih urah našel na nekem gradbišču v Kranju denarnico z raznimi dokumenti in s 5.400 dinarjev. Denarnico je tam pustil neki njegov sodelavec po končanem delu, ko se je preoblačil. F. T. jo je držal, denar pa v glavnem porabil za pijačo. Ko je njegov sodelavec, ki je denarnico izgubil, povpraševal, če jo je kdo našel, je krivec to zamočal in zatrjeval, da je ni nikjer videl. Pozneje pa so le ugotovili, kdo je denarnico zatajil. Sodišče ga je obsodilo na 10.000 din denarne kazni, upoštevajoč okoliščine, da do sedaj še ni bil kaznovan in da je škodo povrnili.

Nepravilen odnos do miličnika

F. K. iz okolice Kranja se je dne 10. avgusta 1959 peljal v njen s kolesom skozi Naklo. Na opozorilo organa Ljudske milice, da se ne sme voziti s kolesom po cesti vinjen, je odgovoril, da ga to ne briga in se je nameraval peljati naprej. Organ Ljudske milice mu je to preprečil, pri tem pa je F. K. miličnika zgrabil za letno srajco, ki mu jo je poškodeval; prav tako mu ni hotel pokazati osebne izkaznice in se odzvati pozivu, da gre na bližnjo postajo LM, pri vsem tem pa ga je še žalil. Zagovarjal je pred sodiščem zaradi kaznivega dejanja preprečitve uradnega dejanja uradni osebi. Sodišče ga je spoznalo za krivega in ga obsodilo, upoštevajoč, da doslej še ni bil kaznovan in da je oče dveh mladoletnih otrok, na en mesec zapor. Kazen ga bo vsekakor izučila, do se bo v bodoče proti organu LM dostojno obnašal.

PRAVNI NASVETI

V. P. JESENICE

Vprašanje: Zanima vas, za koliko dni sprejmete oskrbnino od podjetja oziroma kdaj prične z izplačilom Zavod za socialno zavarovanje.

Odgovor: V skladu s 26. členom zakona o zdravstvenem zavarovanju (Ur. list FLRJ, št. 51/54) plača za prvih 7 dni nezmožnosti za delo zavarovancu podjetje, za naslednje dni nezmožnosti za delo pa Zavod za socialno zavarovanje.

L. P. BREZJE

Vprašanje: Želite zvedeti za številko uradnega lista, v katerem je objavljen zakon o skrajšanju vojaškega roka osebam, ki so hranilci.

Odgovor: Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o narodni obrambi (Uradni list FLRJ št. 14/57).

C. A. JESENICE

Vprašanje: Leta 1950-51 ste zgradili na podstrešju stanovanjske hiše, last tasta, stanovanje in ste vložili v to okoli 50.000 dinarjev. Sedaj namerava tast odprodati hišo in vi se s tem ne strinjate, ker bi bili oškodovani.

Odgovor: Z ozirom na sorodstvene odnose bi bilo najbolje, da se sporazumete sami, v kolikor pa ne, se obrnite na pristojno sodišče.

L. J. KOVOR

Vprašanje: Radi bi zamenjali parcelo, ki je nezazidljiva z lastnikom parcele, ki je nacionalizirana. Ali je to mogoče?

Odgovor: V skladu z zakonom o nacionalizaciji najemnih zgradb in gradbenih zemljišč (Ur. list FLRJ št. 52/58, 3/59 in 4/59) ni mogoča zamenjava, ker ima lastnik pravico, da se zida za sebe ali za ožje člane družine hišo na nacionaliziranem zemljišču v roku, ki ga določijo pristojni občinski ljudski odbor.

K. P. ŠKOFJA LOKA

Vprašanje: Pred letom ste kupili stavbno parcelo in ste ob nakupu sprejeli od prodajalca potrdilo, da ste plačali kupnino. Zanima vas, ali je to dovolj, da ste postali lastnik.

Odgovor: Po 9. členu zakona o prometu z zemljišči in stavbami (Uradni list FLRJ številka 26/54) je potrebno za prenos lastništva pismena pogodba. V vašem primeru bo to potrebno še napraviti.

V. J. BLEJ

Vprašanje: Želite si sezidati hišo na parceli, ki ni zazidljiva, vendar, ker imate že pripravljen gradbeni material, bi radi pričeli z gradnjo. Zanima vas, ali je to mogoče.

Odgovor: V skladu s 6. členom zakona o uporabi zemljišč za gradbene namene (Uradni list LRS št. 13/56) lahko samo izje-

moma dovolj svet za urbanizem in komunalne zadeve pri OLO na predlog pristojnega sveta pri ObLO gradnjo na takem zemljišču.

R. S. DOMŽALE

Vprašanje: Stanovanje v hiši, ki je last ženinih staršev. Podjetje vam izplačuje nadomestilo v bonih namesto v denarju, dasiravno ste brali, da vam pripada nadomestilo v denarju.

Odgovor: Vam pripada v skladu z uredbo o izplačevanju nadomestil za povečano stanarino (Ur. list FLRJ št. 48/59) in navodil ZIS sekretariata za finance nadomestilo v denarju in bo moralo to podjetje upoštevati.

A. J. KOVOR

Vprašanje: S kolesom se vozite nad 15 let na delo. Oko se vam je začelo vedno bolj solziti, tako da ste sedaj dobili vnetje. Zanima vas, kolikšen odstotek oskrbnine vam pripada, ker ste sedaj v bolniškem staležu.

Odgovor: V skladu s 24. členom točke 1 Zakona o socialnem zavarovanju (Ur. list FLRJ št. 5/54) vam za prvih sedem dni pripada 80 % in 90 % osnove za nadomestilo po 7 dneh. Če ste bili zavarovani brez presledka najmanj 6 mesecev ali s presledki 12 mesecev v zadnjih dveh letih.

Letos 430 milijonov dinarjev za izgradnjo kmetijskih posestev - 55 milijonov dinarjev za stanovanja

Novela zakonika o kazenskem postopku in mladoletniki

Z namenom, da se zagotovi smoterni nadaljnji razvoj kmetijskih posestev in pridobijo za to potrebna finančna sredstva, so bili v letu 1959 za vsa posestva izdelani ureditveni načrti z investicijskimi programi. Ker so vsa posestva v določenem roku vložila zahteve na razpisane kredite iz zveznega investicijskega sklada in zaradi nujnosti čim-

prejšnje izgradnje, predvidene s perspektivnim planom do leta 1961, so posestva že lani začela z deli za realizacijo načrtov.

Lani so bile do predvidenih novih gospodarskih središč zgrajene komunalne naprave (vodovod, elektrika, poti itd.). V surrovem stanju je dograjenih tudi že 7 hlevov za krave molznice, in sicer v Hrastju za kapaciteto 200 krav, v Poljčah za 200 krav ter po en hlev za 100 krav na Bledu, v Skofji Loki in v Poljanah. Prvi dograjeni hlev v Hrastju že služi svojemu namenu. Letos so odkupili tudi že prvih 144 krav molznic. Hidromelioracije so izvajala lani posestva Poljčeh, Bled in Hrastje, agromelioracije pa v manjšem obsegu vsa posestva. Za sadjarstvo so bila lani sredstva porabljena v glavnem za sadno plantažo v Poljčah.

Glavna izgradnja kmetijskih posestev pa je predvidena za leto 1960, saj bo v ta namen letos investiranih po predračunih nad 430 milijonov dinarjev. S tem bo prva faza izgradnje kmetijskih posestev v glavnem zaključena. Letos bodo zgradili predvsem živinorejske objekte (hleve, silose, senike in gnojnične jame), nakupili molzno živino, izvedli agro in hidromelioracije, odkupili težjo mehanizacijo in zgradili najnujnejša stanovanja.

Silosi, seniki, remize in gnojnične jame bodo grajeni po načrtu, ki je bil v okraju izdelan za vsa posestva. Da se kar najbolj zagotovi ekonomičnost gradenj, bo takoj potrebno osnovati projektantsko skupino, ki bo za vsak primer našla najboljšo re-

šitev tehnološkega postopka in pocenitve gradnje.

V obdobju do leta 1962 na kmetijskih posestvih niso predvideni večji nakupi zemljišč, pač pa bodo vsi naporji usmerjeni v to, da se na obstoječih zemljiščih racionalizira proizvodnja, utrdi notranja organizacija, delavsko upravljanje in uvede stimulativen način nagrajevanja. Hidromelioracije bodo izvajala posestva Poljčeh, Bled in Hrastje; te bodo letos v glavnem že zaključene. Tudi z agromelioracijami bodo letos v večjem obsegu nadaljevala vsa posestva z namenom, da se redno zagotovijo višji pridelki. To je zlasti potrebno na osušenih zemljiščih v Poljčah, na Bledu in v Hrastju.

Istočasno z gradnjo hlevov in pritklin bodo posestva dokupovala tudi proizvodno živino. Za letos predvidevajo nakup 465 krav molznic, ostalo čredo pa si bodo posestva zredila iz lastnega podmladka ali dokupila v letu 1961. Od gospodarskih zgradb bodo letos zgrajene nujno potrebne remize za kmetijske stroje. Precejšen del strojev namreč še vedno zaradi pomanjkanja pokritega prostora ostaja na prostem, zaradi česar se hitro znižuje njihova življenjska doba.

Ni manj kot izgradnja gospodarskih objektov ni na kmetijskih posestvih potrebna gradnja stanovanj. Vse od ustanovitve posestev do danes še nikjer niso resno začeli z reševanjem stanovanjskega problema, zato je tudi delovna sila na posestvih zelo nestalna. Prav delovna sila je poleg pomanjkanja zadostnih fi-

nančnih sredstev bistveni element, ki zavira nadaljnji razvoj posestev. S povečevanjem kapacitet posestev pa vse bolj narašča tudi potreba po strokovni delovni sili in po primernih stanovanjih. V letošnjem letu je za gradnjo stanovanj na kmetijskih posestvih predvidenih skupno 55 milijonov dinarjev, s čemer bodo pokrite najnujnejše potrebe in omogočena nastanitev kvalificiranega kmetijskega kadra. Izgradnjo stanovanj pa bo seveda treba v naslednjih letih še pospešiti.

Pomanjkanje kvalificirane delovne sile je že doslej predstavljalo na kmetijskih posestvih precejšen problem. Z naraščanjem proizvodnih kapacitet pa je postalo to vprašanje še bolj pereče. Če upoštevamo realne normative (en delavec za 20 krav), bo samo živinorejska služba na posestvih v letu 1962 zahtevala 80 v glavnem kvalificiranih delavcev. Nič manjše pa niso potrebe po kvalificiranih poljedelcih, traktoristih, sadjarjih in skladiščnikih. Računajo, da bo do leta 1963 treba preskrbeti za vsa posestva na Gorenjskem približno 150 kvalificiranih delavcev. To postavlja pred kmetijske šole zelo odgovorno nalogo. Če bomo hoteli zagotoviti dovolj strokovnega in upravnega kmetijskega kadra, pa bo nedvomno potrebno tudi, da se čimveč visoko in srednje kvalificiranih strokovnjakov iz kmetijske službe in iz uprave preusmeri konkretno na delo v kmetijskih proizvodnih organizacijah.

V spremembah, ki so izvršene v poglavjih kazenskega zakonika glede mladoletnikov, se je izhajalo iz predpostavke, da ima mladoletniški kriminal take posebnosti, da se mladoletnika na kazenskem področju ne more gledati iz istega stališča kot polnoletnega storilca kaznivega dejanja. Zaradi tega so tudi v zakoniku o kazenskem postopku v poglavju postopka zoper mladoletnike določila, ki v znatni meri odstopajo od določil odgovornosti in kaznovanja polnoletnih oseb. Zlasti je treba poudariti, da določbe kazenskega zakonika zahtevajo posebno pozornost glede ugotovitve osebnosti mladoletnika, ki je v kazenskem postopku, in glede uporabe kazni oziroma vzgojnih ukrepov.

Osnovna načela tega posebne- ga postopka zoper mladoletnike bi bila v glavnem naslednja:

Celotni kazenski postopek zoper mladoletnika je sprošen in poenostavljen, kar se zlasti kaže v zmanjšanju razlik med poizvedbami in preiskavo, kar vse se nadomesti s pripravljanim postopkom. Nadaljnja posebnost je izjemnost pripora, kakor tudi možnost, da senat za mladoletnike lahko izreče vzgojne ukrepe tudi na seji senata brez predhodne glavne obravnave. Dolžnost vseh organov, ki sodelujejo v postopku je, da so do mladoletnika obzirni in računajo z njegovo občutljivostjo.

Ugotovitev mladoletnikove osebnosti je ena izmed osnovnih nalog organov, ki sodelujejo v postopku. Pri tem je možno sodelovanje zdravstvenega osebja. V mnogo večji meri kot doslej so angažirani organi skrbstva, zlasti je predvideno večje sodelovanje teh organov z ostalimi organi, ki sodelujejo v kazenskem postopku. Podana je tudi večja specializacija organov, ki sodelujejo v tem postopku zoper mladoletnika. Tako je vodstvo postopka pred sodbo

(pripravljalni postopek) poverjeno stalnemu sodniku za mladoletnike. Ta je istočasno tudi predsednik senata, ki sodi mladoletnike. Ustanovljeni so posebni senati za mladoletnike pri okrajnih, okrožnih in vrhovnih sodiščih ljudskih republik.

Podana je tudi možnost, da se določi okrajno sodišče, ki odloča o kazenskih zadevah mladoletnikov iz pristojnosti več okrožnih sodišč, seveda iz območja istega okrožnega sodišča. Lahko se določi, da sodi senat za mladoletnike posameznega okrožnega sodišča na prvi stopnji tudi o vseh kaznivih dejanjih mladoletnikov iz pristojnosti senatov za mladoletnike okrajnih sodišč z območja tega okrožnega sodišča, če je to smotno glede na obseg in naravo mladoletniške kriminalitete na območju tega okrožnega sodišča. Zaradi čim boljše osvetlitve osebnosti mladoletnika in okolnosti, v katerih je dejanje izvršil, je določeno tudi ozko sodelovanje sodišč in javnega tožilstva; v to sodelovanje pa so zlasti pritegnjeni organi skrbstva.

Glede samih konkretnih določil pa je omeniti naslednja:

Določila postopka zoper mladoletnike se uporabljajo v postopku zoper osebe, ki so storile kaznivo dejanje kot mladoletnik (osebe v starosti od 14 do 18 let), pa ob uvedbi postopka oz. ob sojenju še niso stare 21 let. Poleg tega pa se nekatera določila v izjemnem obsegu uporabljajo tudi na mlajše polnoletne osebe (osebe v starosti od 18 do 21 let), če se do začetka glavne obravnave ugotovi, da je njihova duševna razvitost enaka razvitosti mladoletnika in če še niso stare 21 let. Uporabljajo se zlasti tista določila, ki se nanašajo na metodo postopanja organov, ki vodijo postopek in na ugotavljanje osebnosti storilca.

Glede obvezne obrambe je treba omeniti, da mladoletnik mora imeti zagovornika, če teče zoper njega postopek za dejanje iz pristojnosti senata za mladoletnike okrožnega sodišča. Če pa teče zoper njega postopek za dejanje iz pristojnosti senata za mladoletnike okrajnega sodišča, pa mora imeti zagovornika, če sodnik za mladoletnike tega sodišča spozna, da mu je potreben. Sicer pa ima mladoletnik lahko zagovornika ves čas, ko teče postopek. Njegov zagovornik sme biti samo odvetnik.

V primeru, da je mladoletnik sodeloval pri kaznivem dejanju skupaj s polnoletnimi osebami, novela zakonika o kazenskem postopku stoji pri dosedanjih načelih. V tem primeru se namreč postopek zoper mladoletnika izloči in opravi po določbah poglavja postopka zoper mladoletnike. Le iz opravičenih razlogov se sme postopek zoper mladoletnika združiti s postopkom zoper polnoletne samo, če je mladoletnik ob uvedbi postopka že star 16 let, o čemer pa odloči na obkrajnem predlogu javnega tožilstva senat za mladoletnike pristojnega sodišča.

(Nadaljevanje prihodnjije)

LJUDJE OBSOJAJO

ZVERINSKI NAPAD V KAMNI GORICI

V »Glasu Gorenjske« smo 28. marca letos objavili kratko vest z naslovom »Zverinski napad v Kamni gorici«. Kaže, da je ta vest, objavljena teden dni po napadu, vzpodbudila brate Smrekar, da bi javnost napačno informirali o dogodku, ki je močno razburil prebivalstvo Kamne gorice in okolice. Dva ob bratov - Franc in Gabrijel - sta zahtevala ime pisca vestičke in popravek v časopisu - eden preko advokata, eden pa s pismom redakciji.

O napadu se širijo med ljudmi tudi najrazličnejše govorice. Da bi ugotovili, kako je napad potekal in da bi naše bralce pravilno informirali o tem, je naš sodelavec odšel na kraj dogodka, kjer je stvar raziskal, na Tajništvu za notranje zadeve v Kranju pa je dobil tudi zapisnik o poteku napada in o zaslišanju prič ter starihcev, ki so ga sestavili na postaji Ljudske milice v Radovljici.

TO JE ŽE DRUGO DEJANJE...

19. marca 1960 sta okoli 19. ure prišla v Krajevno gostilno v Kamni gorici brata Janez in Gabrijel Smrekar, okoli 23. ure pa je prišel v isto gostilno še Franc Smrekar. Vsi so sedeli pri mizi in popivali. Okoli 23.30 ure je prišel v to gostilno tudi Franc Rešek. Ob prihodu se je pozdravil s svojim bratrancem Gabrijelom Smrekarjem in njegovo ženo, takoj pa tudi prisedel k družbi. Nekaj časa so se pogovarjali o vsakodnevnih stvareh. Med pogovorom je Franc Smrekar očitno Rešku zveze z njegovo ženo takrat, ko še nista bila poročena. Smrekar je Rešku očitno, da so bili njegovi intimni odnosi s pokojno Francovo ženo glavni povod, da je izvršila samomor. Ti očitki v javnem lokalu so Reška precej razburili. Pri točilni mizi je vzel v roke pepelnik in ga vrgel v zid tako močno, da se je razbil. V tem trenutku Gabrijela Smrekarja ni bilo v lokalu. Vrnil pa se je takoj za tem, ko je Rešek razbil pepelnik. To je Gabrijela še bolj razjezilo. Potisnil je Reška v kot in ga tako držal toliko časa, da ga je Franc S. dvakrat udaril s pestjo pod brado, istočasno pa ga je Janez S. udaril z litrsko steklenico, v kateri je bilo še približno 2 decilitra vina, po glavi. Hkrati ga je udaril po glavi tudi s pepelnikom. Nadaljnji pretep v lokalu je preprečil Mato ZEC, mož upravnice te gostilne.

Bratje so nato Reška odveli iz gostilniške sobe na cesti. Tu so ga vsi trije pričeli ponovno pretepati. Na cesti ga je Gabrijel S. udaril tako močno, da je priletel v okno sosednje hiše, ki se je od močnega udarca tedaj odprlo. Od tu dalje so ga vsi trije suvali kakih 30 metrov od gostilne v smeri proti Kropi do

ob cesti. Ko so se odstranili, sem ga jaz dvignil, ker je bil v nezavesti, in ga peljal v gostilno, kjer smo mu dali kozareček zganja. Telefoniral sem na postajo Ljudske milice, pa se ni nihče oglasil. Nato smo poklicali Francko Varl, upokojenko in bivšo bolniško sestro, da ga je obvezala, potem pa sem ga odpeljal domov. Gabrijel S. je tudi mene dvakrat udaril po obrazu; zakaj, ne vem; menda zato, ker sem videl, kako ga pretepajo.

FRANCKA VARL:

»Poklicali so me okoli 3. ure zjutraj. Rešek je sedel v kuhinji, tja pa ga je pripeljal Tone Plut. Bil je ves krvav in moker in ga sprva sploh nisem spoznala. Večje rane sem mu očistila in jih povezala, predvsem po glavi in na vratu. Takoj sem rekla, da je treba poklicati zdravnika.«

JULKA SUHI:

»Dne 20. marca ob 1. uri ponoči sem slišala močno vpitje na cesti. Takrat se je odprlo tudi okno v sobo. Vstala sem, da bi ga zaprla. Takrat sem na cesti videla vse tri brate Smrekar in Francka Reška, ki je ležal na tleh, bratje pa so ga suvali...«

In kako opisujejo potek dogodkov bratje:

JANEZ SMREKAR:

»...Spominjam se, da je Rešek metal kozarec v zid, kar je nas vse tri močno razburilo. Ko sta moja dva brata napadla Reška, sem jima priskočil na pomoč tudi sam in ga enkrat udaril s steklenico po glavi, zanimak pa, da bi ga udaril po glavi ali

kjerkoli drugje s pepelnikom, ker sem bil močno vinjen. Ne spominjam se tudi ostalega dogodka na cesti. Pozneje, okoli 1.30 ure zjutraj, pa sem hotel ponovno v gostilno, da bi poravnal račun, vendar je bila gostilna že zaprta...«

GABRIJEL SMREKAR:

»...Okoli 1. ure zjutraj je prišlo do pretekanja med mojim bratom Francem in Reškom zaradi pokojne bratove žene, ki je v letu 1957 naredila samomor. Ob tej priliki je Rešek vrgel v zid pepelnik, ki se je razbil. To me je precej razburilo, prijel sem ga in ga potisnil v zid, moj brat Janez pa ga je udaril z litrsko steklenico po glavi. Pri tem nama je pomagal tudi brat Franc. Kmalu za tem smo odšli iz lokala in ga zunaj ponovno pretepali...«

FRANC SMREKAR:

»...Med pogovorom sem v resnici očitno Rešku, da je imel intimne odnose z mojo pokojno ženo Pavlo, ki je leta 1957 naredila samomor. Kmalu za tem je Rešek vrgel pepelnik v zid in ga razbil. Jaz sem ga skušal pomiriti. Kmalu je prišel v lokal moj brat Gabrijel, ki je bil prej zunaj. Res je, da ga je prijel in ga potisnil v kot, jaz pa sem ga dvakrat udaril s pestjo po obrazu, moj brat Janez pa ga je udaril z litrsko steklenico po glavi tako močno, da se je razbila. Reška smo nato spravili iz lokala in ga zunaj ponovno pretepali. Po končanem pretepu smo vsi trije odšli domov...«

FRANC REŠEK se je iz jese niške bolnišnice vrnil v četrtek, 31. marca. Obiskal sem ga v petek, 1. aprila. Takole mi je pripovedoval:

»Prvi me je udaril z litrsko steklenico Janez S., potem, ko sem jaz zaradi prepira vrgel pepelnik v zid, se obrnil proti vratom in hotel oditi iz gostilne. Udarec je bil zelo močan, slizal sem še, da je Gabrijel S. ne-

kaj zavpil, potem sem se pa onesvestil.

Rane sem imel po vsem telesu, izbili so mi tudi dva zoba, imel sem pretres možganov. Zjutraj me je tresel mraz, glava je bila kot sod. Domači pravijo, da sem govoril zelo zmeden.

V bolnišnici sem bil enajst dni. Rane so se mi že kar dobro zacelile, čeprav še zdaleka ni vse v redu, predvsem ne v glavi.«

ZA KONEC - SE ENA IZJAVA

31. marca je uredništvo našega lista prejelo pismo od Gabrijela Smrekarja, datirano z 28. marcem 1960, v katerem pisec trdi, da smo v vestički »Zverinski napad v Kamni gorici« potek pretepa prikazali povsem neresnično in prosi, naj članek prekliče in mu pošljemo ime in naslov pisca. V nadaljevanju takole opisuje potek pretepa (zanimivo zaradi primerjave z zgoraj navedeno njegovo izjavo!):

»...Okoli 24. ure je prišel v gostilno Franc Rešek v precej vinjenem stanju in prisedel k naši mizi. Z nami vred je bil dobro razpoložen. Približno ob enih sta z mojim bratom začela razgovor o ženi, ki je leta 1957 naredila samomor. Razgovor je trajal približno do dveh, ko je Franc Rešek prijel v roko pepelnik in ga vrgel v zid. Začel je razbijati tudi kozarec. Hotel sem ga pomiriti. Stopil sem do njega in mu rekel, naj da mir, pri tem pa me je udaril, jaz njegova nazaj; prišlo je do prerivanja sem in tja, dokler ga z brati nismo spravili iz gostilne.

Pred gostilno je padel na cesti, pa ne od bolečin, pač pa od vinjenosti. Moj brat ga je pobral in potem sta šla peš nazaj v gostilno. In to je vse. Tudi jaz sem dobil lahko telesno poškodbo in sem priložil zdravniško spričevalo...«

Andrej Triler

JANEZ NA SEJI...

ZA PRAZNIK MLADOSTI
NA JESENICAH

Letošnji mladinski festival mladine jeseniške občine, posvečen prazniku mladosti in rojstnemu dnevu maršala Tita, bo kot pričakujejo, še posebno pester in bogat s prireditvami. Zet ta mesec bodo začeli s številnimi predtekmovanji v raznih športnih panogah. Finalna srečanja bodo v dneh festivala od 21. do 28. maja. Lani je v podobnih športnih tekmovanjih sodelovalo okoli 2000 mladink in mladincev v predtekmovanjih sodelovalcev. Letos pa jih bo še več, ker valj domala vsi aktivni v občini.

Festival bodo odprli 21. maja zvečer, ko bodo mladi planinci prinesli s Triglava štafeto mladosti. Naslednji dan se bo mladina jeseniške občine udeležila pohoda na Pristavo nad Javorničkim rovtom. Odšla bo iz dveh smeri, spremljali pa jo bodo borci NOB in z njo obujali spomine na štiriletno borbo naših partizanskih odredov in brigad. Spotoma bodo položili venec na grob padlega kurirja Jožeta Zupana-Ježka. Na Pristavi bodo imeli tudi športna srečanja z graničarji.

Razen tega bodo v dneh festivala odprli na Jesenicah še razstavo del mladih fotoamaterjev na večer pred rojstnim dnevom maršala Tita pa bodo taborniki kurili taborni ogenj pred železniško postajo in izvajali kulturni program. Naslednji večer pa bo slavnostna akademija in v nedeljo, 28. maja, zaključek prireditve z razglasitvijo uspehov ter mladinsko zabavo.

-k

Presežen načrt v turizmu
in gostinstvu

Bled

Petletni perspektivni načrt turizma in gostinstva je bil na Bledu

PRVE LOPATE

Kranj, 5. aprila.

Prebivalci stanovanjske skupnosti Gorenja Sava v Kranju so danes začeli s prostovoljnim delom. Danes, prvi dan so z lopatami in krampi očistili za začetek prostor za tovarno Iskro. V nadaljnjem delu namenjajo urediti otroško igrišče, zelene trate, posuti tamkajšnje poti in ceste ter olepšati okolje. Tako so sklenili na zadnjih sestankih hišnih svetov in sedaj, ko se je pokazalo ugodno vreme, so brž začeli z delom.

OBVEŠČEVALEC

mali oglasi

Iščem žensko — najraje starejšo, ki bi v dopoldanskem času pazila na otroke. Stanovanja ni v hiši. Ostalo po dogovoru. Vili Novak, Planina 23, Kranj 1213

Ali hočete 10.000 din. Nič drugega ni treba storiti, kakor pozanimati se, kdo odstopi enosobno stanovanje (sobico in kuhinjo) starejšima zakoncema brez otrok; ves dan službeno odsotna. Stanovanje je tudi lahko do 4 kilometre iz Kranja. Lastnik stanovanja dobi poleg tega še 40 tisoč dinarjev nagrade. Ponudbe oddati v oglasni oddelček pod »Zelo nujno« 1245

Prodajam kravo, ki bo v kratkem teletila. Ljubno 4, Podnart 1246

Kuhinjsko opremo, rabljeno, v dobrem stanju ugodno prodajam. Naslov v oglasnem odd. 1247

Prodajam NSU Maks 250 ccm s prevoženimi 27.000 km. Gospodarska 8, Kranj 1248

Prodajam radio Savica. Peter Sever, Titov trg 23, Kranj 1249

Prodajam gume 600 X 16. Spodnji Brniki 25, Cerklje 1250

Prodajam seno in otavo. Naslov v oglasnem oddelku 1251

Prodajam ugodno skoraj nov štedilnik — desni na 2 in pol obroča (rinka). Sp. Duplje 54 1252

Prodajam rabljen italijanski moped znamke Moskito s tremi prestavami za 2 osebi. Naslov v oglasnem oddelku 1253

Prodajam moped »Simson« s prevoženimi 3000 km. Cena 75.000 din. Naslov v oglas. odd. 1254

Cesta do jezera

letošnja komunalna dejavnost v Preddvoru

V Preddvoru imajo letos okroglo 30 milijonov dinarjev za skupne komunalne potrebe. Kakor po se ta vsota vidi velika, je nazadnje še dokaj premajhna. V letošnjem letu namreč nameravajo preurediti pokopališče in izvesti mnoga druga komunalna dela. Tako nam je povedal predsednik tamkajšnjega krajevnega odbora tovariš Jože Tičar

Na zborih volivcev so ljudje najbolj zahtevali ureditev splošne ambulantne. To bodo letos uredili, seveda s pomočjo občine in Zavoda za socialno zavarovanje. Toda na zborih volivcev so utemeljeno poudarjali tudi druge stvari, ki jih je treba letos urediti. Najbolj ljudje želijo, da bi asfaltirali cesto skozi vas. O asfaltiranju te ceste govorijo v Preddvoru že več let in so pripravljeni pri tem sodelovati in pomagati. Prav tako je

potreben vodovod v Potočah. — Zelo potrebna je tudi cesta do umetnega jezera. Obiskovalci prihajajo večinoma z lastnimi vozili in jim je treba omogočiti, da pridejo prav do jezera. Samo za to delo je letos predvidenih okroglo 3 milijone din. Letos prav tako nameravajo izboljšati razsvetljavo v vasi in izvesti nekatera druga manjša dela. Posebno vprašanje pa je cesta na Možjanco. Ta cesta je zelo slaba in jo je treba urediti. Prebivalci to zahtevajo že dalj časa na zborih volivcev. Prav tako je treba v vasi Možjanca urediti javno razsvetljavo. Toda sredstev za vsa ta dela letos ni dovolj. Zato bodo morali domačini sami prispevati z delom in materialom, da bi se naredilo to, kar je najnujnejše. Prebivalstvo je to tudi pripravljeno storiti.

-l. c.

Zdražitev dveh podjetij

Bled

Splošne ugotovitve o poslovanju turističnih organov so pokazale, da obstoj dveh različnih turističnih podjetij v enem kraju bolj zavira kot pospešuje razvoj te panoge gospodarstva. To so ugotovili v več krajih na Gorenjskem, med drugim tudi na Bledu. Tu sta namreč obstajali dve podjetji: Triglav in Kompas. Praksa je pokazala, da bi zahtevam brez-

hibnega in ekspeditivnega poslovanja v sodobnem turizmu moglo zadostiti eno dovolj močno podjetje te vrste. Po temeljitih razpravah s prizadejimi turističnimi organizacijami in avtoprevozniki podjetji so končno odločili, da se dosedanja turistična agencija Triglav z vsemi poslovalnicami združi s Kompasom. Predlog o pripojitvi je obravnavali in sprejeli na zadnji seji tudi občinski ljudski odbor na Bledu.

-jb

DELAUVI IZ SOSEDNJIH
REPUBLIK NA PRAKSI

Škofja Loka

Že več kot pol leta je v Gorenjski predilnici na Trati zaposleno 35 Crnogorcev in 14 Makedoncev. V Slovenijo so prišli zato, da se v Gorenjski predilnici priučijo in kasneje to znanje uporabijo v novi bombažni predilnici, ki jo gradijo v Strumici v Makedoniji. V podjetju so za te ljudi pripravili razne tečaje z različnimi temami. Razen strokovnih predavanj poslušajo tudi predavanja o družbeni ureditvi naše države, o samoupravljanju v podjetjih itd. Crnogorci se bodo po končani praksi vrnili v Titograd, kjer gradijo tekstilni kombinat. Vsi, večinoma mlajši ljudje med njimi tudi nekaj deklet, bodo pridobljeno znanje lahko uspešno uporabili na svojem novem delovnem mestu.

-jb

MLADA RAST

Napake v risbi

NA LOVU

Kdor si pozorno ogleda ta prizor z lova, bo odkril osem napak. Rešitve bomo objavili v naslednji številki

S čim in kako so jedli v starih časih?

Krožniki in vilice so se pojavili komaj pred 300 leti, a ne v vsaki hiši, temveč samo po gradovih. Takrat so jedli z rokami in jih ni bilo prav nič sram brodit z vso petorico prstov po skupni skledi. Na to, da je to nehygienično, seveda, sploh niso niti pomislili. Pa tudi nožev ni bilo mnogo, dva ali tri za vso mizo. Kar naprej so se morali gosti obračati k sosedu in ga prositi, da bi jim dal nož. Krožnikov sploh ni bilo. Namesto njih so imeli gostje velike, okrogle kose kruha. Prve vilice so izdelali v Angliji. V letu 1608 je bival v Italiji neki bogat Anglež. Ko je potoval, je pisal dnevnik in beležil vse, kar se mu je zdelo čudno in važno. Med drugim je bilo v dnevniku zapisano tudi tole: »Ko Italijani jedo meso, se poslužujejo nekakšnih vil iz železa ali jekla,

včasih pa tudi iz srebra. Italijani nikakor ne moreš prisiliti, da bi jedli z rokami. Pravijo, da je jesti z rokami grdo, ker vsi ljudje nimajo čistih rok.« Preden je zapustil Italijo, si je Anglež nabavil take »vile«. Vilice, ki si jih je kupil, so bile kaj malo podobne našim vilicam. Imele so samo dva roglja, a ročaj, ki je imel na kraju okras, je bil prav majhen in ne mnogo daljši kakor roglji. Ko

je prišel domov, je prijateljem in znancem pokazal vilice. Vsi so strmelj vanje in se navduševali nad elegantnim izdelkom, vendar so si bili vsi edini, da so Italijani veliki čudaki, kajti zelo nerodno je jesti z vilicami. Tako je minilo 50 let, preden so prišle vilice v Anglijo v modo. Skoro tisti čas kakor vilice sta prišla v modo tudi krožniki in za njim prtič. Pri nas sta se pojavila konec 17. stoletja.

Prehranjevanje živali

Začnimo z lisico. Ni izbirična, vse ji tekne, čeprav je velik mesojed. Ljubi sadje, zlasti grozdje, lovi žuželke in liže med. Najljubša ji je perutnina, domača, fazani in jerebice. Strastno lovi miši, za kosček sveže divjačine pa se mlade lisice stepejo na življenje in smrt. Medtem ko lisica uživa pri izbiri hrane, je njen sorodnik volk pravi požrešnik. Zanj je meso edina hrana. Kdo bi verjel, da tlaži nerodni medved svoj dobri tek z jagodami, borovnicami, mravljinici. V gozdu izkopava pod prepere-

limi panji gliste, ličinke, čmrle. spomladi se hrani s sočno travo, obira mlade poganke, v jeseni pleni sadovnjake, otrasa hrške in polni trebuh z mlečno koruzo. Med je njegova največja slasti. Jelen in srnec najbolj upošteva mlado žito. Zoreča koruza in mlečni oves priprata jelena, ki vso zimo išče v gozdu bukov in hrastov žir. Veverica ves dan gloda, najraje oreh in lešnik. Jajca in mladi ptički so izglubljeni, če nanje naleti. Toda veverica je najljubši plen kune, ki jo v vrtoglavem lovu preganja po drevju. Vidra uživa v največji sili žabe in kuščarja, sicer pa so njena edina hrana ribe. Ris in divja mačka sta mesojedca, ki lovita bolj iz strasti kot zaradi mesa. — Pravijo, da imajo zajčki najraje zelje, ohrovt in kolerabico. — Jezeva glavna hrana so žuželke; lovi pa tudi miši in podgane, kuščarje in kače. Mlada divja perutnina in zajčki tudi niso varni pred ježem.

MRAVLJA IN GOLOBICA

Mravlja pride do potoka, da se napije vode. Pljuske val in jo odnese s seboj. Prav tedaj je mimo letela golobica in, ko vidi, da se mravlja utaplja, ji spusti vejico, ki jo je nosila v kljunu. Mravlja zleze na vejico in se reši mokre smrti.

Nekaj dni zatem je lovec postavil mrežo, da bi ujel golobico. Ko se mravlja zave, kaj lovec kani, se prikrade do njega in ga včepi v nogo. Lovec poskoči in izpusti mrežo, golobica pa prhne in odleti.

ZA KRATEK ČAS
PO OVINKU

»Je bilo danes kaj novega v šoli, južček je bil kdo zaprt?«

»O ja, so bili.«

»Kdo pa?«

»Miha, Stanko, Jožek, Anica, Tončka, Milan in jaz.«

OTROŠKI

Janez opozori Mihca: »Tvoj dežnik ima luknjo!«

Mihca: »To je čisto v redu.«

Kako pa naj sicer vem, da je nehal deževati!«

»Oče: Tonček, kolikokrat sem ti že rekel, da ne piskaj!«

Tonček: »Šestkrat, oče.«

REBUS

UGANKI

Razni obrtniki, mali in veliki delajo z rokami.

Ali — kdo med vami ve za obrtnika,

čigar je odlika,

da izključno in samo dela vedno le z glavo?

(Brivce)

gledališče

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE
KRANJ

Petek, 8. aprila ob 20. uri Kuljudič: »USODE« — izven. Občinska revija dramskih družin, prireja KUD Dijaški dom.

Koliko zrn prosa gre lahko v en litrski lonec?

(Uvod af, up (Tollko, (T

POPRAVEK

Pri zahvali za pokojnim Bukovnik Andrejem se pravilno zahvaljujejo: Žalujoči: Zena s Helenco, sinova Tone in Francelj, hčerki in Angela z družinami.

kino

Jesenice »PLAVŽ«: 7. in 8. aprila ital. film »SKODA DA SI TAKA«.

Dovje: 7. aprila franc. barvni cinem. film »TAMANGO«.

Bled: 8. aprila ob 20. uri amer. cinem. film »TRIJE EVINI OBRIZI«.

Radovljica: 7. aprila ob 17.30 in 20. uri nemški film »DEKLE ROSEMARIE«. 8. aprila ob 20. uri pa amer. barv. cinem. film »ARRIVERDERCI ROMA«.

Kropa: 7. aprila ob 19.30 uri polj. film »BLAGO«.

ZNANOST IN TEHNIKA

STONE SVETINA

LOVČEVA HČI

Riše Milan Batista

VOHUNSKI SATELIT NI BIL USPEŠEN

Iz Cape Canawerala v Floridi so skušali izstreliti v vesolje satelit, ki naj bi imel nekakšno vohunsko nalogo. Poskus se je popolnoma izjalovil, ker kombinirana raketa »Atlas-Agena« ni delovala. Raketa s satelitom je padla v morje. Namen vohunskega satelita je bil, sporočiti ameriškim vojaškim predstavnikom, kaj se dogaja v tujih državah.

Radioaktivna letala

Radioaktivni prah, ki se dvigne v nebo po vsaki poskusni eksploziji atomske bombe, ostane v višinah zelo dolgo. Ker je v tem prahu tudi dosti stroncija-90, ki posebno škoduje človeškemu telesu, je radioaktivni prah lahko zelo nevaren osebu na letališčih, ki skrbijo za sodobna reaktivna letala; le-ta namreč letajo v velikih višinah pa se radioaktivni prah nabira po njihovih zunanjih površinah.

Mnoge letalske družbe so zato že uvedle obveze specialni postopek čiščenja letal, ki pristanejo po poletu v visoki atmosferi. Sedaj raziskujejo tudi to, koliko radioaktivnega prahu prodre med poletom v notranjost letala in kako bi bilo moči morebitno nevarnost za ljudi v letalih.

NOVA DOGNANJA NA ZEMELJSKI SKORJI

Zemeljska skorja je sestavljena iz dveh poglavitnih slojev: prvi sega do globine 14 kilometrov, drugi pa do 40 kilometrov. To so ugotovili sovjetski znanstveniki, ki so uporabili pri raziskavah metodo tektonskih potresov, ki so jih izzvali umetno. Dognali so, da je drugi sloj najgloblji del zemeljske skorje, pod katerim je že sloj, ki pomeni prehod med skorjo in jedrom. Prav tako so ugotovili, da zemeljska skorja ni povsod enako debela.

NOV TIP AVTOBUSA

V Sovjetski zvezi preizkušajo nov tip avtobusa, ki ga ne poganja eksplozivni motor, temveč plinska turbina. Ta žene avtobus pri polni obremenitvi s hitrostjo 160 km na uro. Če se bodo poskusi obnesli, bo začela sovjetska avtomobilska industrija serijsko izdelovati to vrsto avtobusov, ki se bodo posebno obnesli na dolgih vožnjah.

DVA KROMPIRJA

— 8 kg

Živojin Jović, kmetijski delavec iz vasi Svinjara je prinesel na trg v Mitrovico 2 krompirja skupne teže 8 kg in 75 dkg. Seveda takega krompirja ni bilo težko prodati.

Zanimivo je, da sta med vsemi posejanimi krompirji samo ta dva prerasla v velikana, medtem ko so vsi drugi ostali dosledni svoji vrsti, se pravi, ostali so drobni.

STRELJAL V TROP VOLKOV

Neke noči se je prikradel trop volkov k hiši Marinka Djordjevića v vasi Vali pri Babošnici.

Z batiskafom »Trst«, ki ga vidite na sliki sta švičarski znanstvenik Jack Pickard in ameriški mornariški častnik Donn Walsh, dosegla globino morja 11.521 m in odprla s tem znanosti novo poglavje

STANKO LAPUHA SUOBODNJAK HRIBAR

»Vrag naj pobere fajmoštra z njegovimi konji vred!« se je jezil kovač in prisedel. »Premislite,« se je raznemal, »že dve leti mi za kovanje ni pokazal belica, danes pa, ko sem mu rešil kobilo in zrebe, me je terjal za fevdnino za tisto njivico, ki jo imam šele od spomladi v zajmu in ki ni dosti večja od navadnega zelnika. Če bi bila tista srda trikrat takšna, kakor je, bi se fevdnina komaj mogla izenačiti s tem kar on dolguje meni.« Udaril je ob mizo, da so odskočili prazni poliči in se je razlilo Hrastovo vino.

»Viš, vino si mu razlil, ko tako razgrajš,« je spet skušal miriti Gaber.

»Nič zato!« je rekel kovač. »Dam jaz za bokal. Alo, Urša, prinesi bokal vaše kislice.«

V pivnico je prišel kajzar Repar. Kmetje so se spogledali, vstali so in se začeli odpravljati, kajti poznali so Reparja. On jih je ovajal tako na gradu kakor v farovžu.

Ko so stopili na dvorišče, se jim je nudi čuden prizor. Fajmošter je ves rdeč v obraz krilil z rokami, kakor bi se otepal srčenov in se na vse grlo dri nad Hribarjevim hlapecem, ki je bil pripeljal desetino.

»Rekel sem, da obrni in pelji na grad!« je bilo slišati duhovnega gospoda.

»Čemu?« je ugovarjal hlapec. »Meni je gospodar ukazal pripeljati sem kot vsako leto. In počemu na grad? Saj tja nismo vozili nikoli!«

»Ker jaz tako ukazujem!« je kričal župnik.

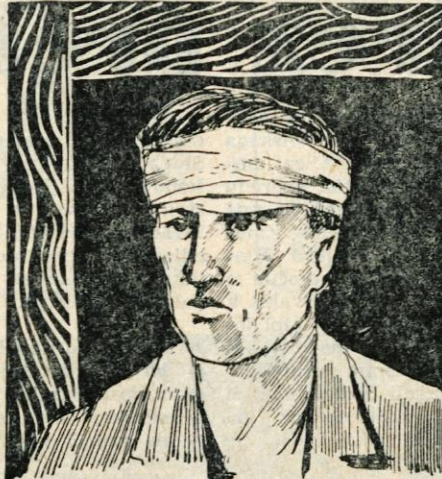
»Jaz pa jem Hribarjev kruh,« se je odrezal hlapec, skočil na voz, obrnil in pognal proti domu.

»Sedaj so se spravili nad Hribarja,« je rekel Lenart, obrnjen k Trpinu. »To je začetek svobodnjakovega konca.«

121. Drugi dan je prišel Nek. V veži je zavpil na ves glas: »Kje ga imate v imenu zakona!« Volkun je sam odrinil duri in planil k Boštjanu. Boštjan se mu je oglašil v izbi.

»Vse vem, Boštjan. Uh, da ni bilo Neka,« je zatulil in sprelo pogledal. »Mlatila bi jih kot snope.« Potem je Nek izvelkel iz koša steklenico. Pila sta, Nek pa je zaupno postregel z novicami. Zvedel je bil, da je šel Herman z Minko na petelina in da gredo čez tri dni na Sleme spet skupaj na ruševce. Boštjanu se je zmračil obraz.

122. Bila je viharna pomladna noč. Votlo je bobnelo in dež je pljuskal po škodlasti strehi. Boštjan je strmel skozi okno in razmišljal. Tujec, polizanec mu bo vzel dekle. Čemu si ne bi deklet priboril? Zakaj bi pustil. Užaljeno samoljubje je podžgala misel, ki jo je zanetih Nek. Pojdi, počakaj ga na grebenu Orlove stene in osmudi mu nekajkrat čez glavo. Srce mu bo padlo v hlače, je dejal Nek. »Streljal bom nanj!« se je odločil. Streljal bom, in če bom streljal, ga lahko tudi ubijem!«

Blisk mu je vzel vid. Treščilo je prav blizu, da se je bajta kar stresla.

123. Dva dni se je držal doma, potem pa se je proti večeru odpravil. »Boštjan, bolan si, ostani doma,« mu je branila mati. Ni je poslušal. Zajokala je na pragu in vpila za njim: »Očeta se spomni Boštjan, očeta, ki se ni vrnil! Ne izzivaj nevarnosti!«

»Zdravi ostanite, in če me bo kdo iskal, recite, da že ležim bolan.« Vzela ga je noč. Hedil je naglo. V temnih lesovih so se klicale sove. Strmina je rastla. Ko je prišel na snežene zaplate v goličavi, je posvetila luna. Prespal je v svojem stanu. V zgodnjih jutranjih urah ga je lizal jelen.

Tretji umetni planet

Naše osončje je nedavno tega dobilo še tretji umetni planet: ameriškim raketnim strokovnjakom se je 11. marca posrečilo izstreliti iz Cape Canawerala kozmično raketo, ki je uspešno premagala silo zemeljske privlačnosti in je pognala v medplanetarni prostor umetni satelit »Pioneer V«. Le-ta je s tem, da se je iztrgal območju zemeljske privlačnosti in zakrožil na pot okoli sonca postal pravcati planet našega osončja, ki ima med svojimi — pravilnimi — planeti že dva podobna »gosta«: prvi umetni satelit našega osončja je postal Lunik I, ki so ga sovjetski strokovnjaki izstrelili lani 2. januarja, dva meseca pozneje — 3. marca — pa se je prvemu pri-

družil še drugi umetni satelit ameriški »Pioneer IV«. Najnovejši uspeh ameriških raketarjev sicer ne pomeni nič posebnega na področju izstreljevanja umetnih satelitov, je pa zato toliko pomembnejši, ker so z njim dosegli nov »rekord« v radijski povezavi na zelo velike razdalje. Sovjetski »Lunik I« je oddajal razločne signale še iz razdalje približno 620.000 km od zemlje, »Pioneer V« pa je (po zadnji sporočilih) sporočal podatke iz razdalje 660.000 km.

Najnovejši ameriški satelit tehnika okoli 45 kg (za primerjavo: »Lunik I« je tehtal 361 kg, »Pioneer IV« pa komaj 6 kg) in naj bi na svoji poti okoli sonca križaril tir, ki po njem potuje Ve-

nera. Tudi v tem je razlika med dosedanjima umetnima planetoma, ki sta zaokrožila na pot okoli sonca med Marsom in Zemljo ter med »Pioneerjem V«, ki je torej postal »notranji« umetni planet (Vnerin ker je bližji Soncu od Zemljinega). Napravam v »Pioneerju V« dovajajo pogonsko energijo posebne silikonske celice, ki so nameščene v obliki nekakšnih lopatic na zunanji strani satelita in izpreminjajo sončno svetlobo v električno energijo. Po računih strokovnjakov naj bi »Pioneer V« obkrožil Sonce v 295 dneh.

ZA RAZVEDRILLO

UPRAVIČENA JEZA
Lepa mlada tajnica privihra vsa besna iz direktorjeve pisarne. »Kaj se je pa zgodilo?« jo vprašajo drugi uslužbenci.

»Pomislite: direktor me je vprašal, če sem zvečer prost!«

»Saj to je vendar lepo, da te je hotel povabiti.«

»Kaj povabiti! Ko sem rekla, da sem prost, mi je dal teble 30 strani, naj jih pretipkam!«

NERODNO POVEDANO
»Obtoženec mi je rekel, da sem osel. Imam priče, ki to lahko potrdijo.«

KAVBOJSKI PRETEP
»Zlomka Joe,« pravi gost na divjem Zapadu krčmarju, »od kdaj si pa začel posipati tla z žaganjem?«

»Kakšno žaganje!« odgovori krčmar. »To so ostanki pohištva po sinočnem pretepu.«

Viseči metro

V pariškem predmestju Orleans je začel obratovati viseči metro. Vagon iz aluminija drsi po železni tračnici nekaj metrov nad zemljo s hitrostjo okoli 100 km na uro. V vagonu je 32 sedežev in 91 stojšč. Izkušnje kažejo, da je viseči metro hitrejši in predvsem mnogo cenejši od podzemne železnice. Kilometer visečega metroja, vključno z vsemi potreb-

nimi instalacijami, stane 12 do 15 milijonov novih frankov, medtem ko kilometer podzemne železnice, ki ji Parižani pravijo metro, stane od 70 do 100 milijonov novih frankov.

Vrata, sestavljena iz 365 delov

Takšna vrata so v hiši Paše Sokolovića v Semarinu pri Pljevlju. Sodijo, da je bila hiša zgrajena v 16. stoletju. V njej je bilo sklenjenih mnogo važnih sklepov za velik del Sandžaka, v njenih kletih pa so bili obglavljeni mnogi svobodomiselniki podložniki, ki se s temi sklepi niso povsem strinjali.

Posebno pozornost na tej hiši pa vzbujajo vrata, sestavljena iz prav toliko delov, kolikor ima leto dni — se pravi iz 365 delov. Zaradi njih, kot zaradi arhitekture zgradbe je hiša pod zaščito zavoda z spomeniško varstvo.

Nenavadna oddaja

Egiptovski tisk je zabeležil pred nedavnim čuden pojav. V zraku nad Kairoem je bil tako močan električni naboj, da so posredovale lokalne radijske oddaje tudi kovinske žaluzije (role) pri trgovinah. Marsikoga je premagala radovednost in je hotel pogledati za žaluzije, če je nemara tam kakšen zvočnik. Kakor hitro pa so se dotaknili žaluzije, jih je oplazil močan električni udarec.

UTEMELJENA ODPOVED

»Admiral-Bar« na Dunaju je s časopisnimi oglasi iskal dame, ki bi »s plesom lahko prepočile skrbni gostom«. Na oglas se je prijavilo precej kandidat, vendar so sprejeli samo eno, ki je imela tudi zelo prijeten glas in bi torej svoj ples lahko spremljala tudi s petjem. Toda že po dveh dneh je pevka in plesalka odpovedala delo. Odpoved je utemeljila takole:

»Odpovedujem, ker ni pevke ne plesalke na svetu, ki bi s svojo pesmijo in plesom lahko prepočila skrbni vašim gostom, ko zagledajo račun.«

Zemlja počena

Znanstveniki na neki ameriški oceanografski ladji so opazili, da ima naš planet razpoko, ki je dolga približno 80.000 km. Njena dolžina je presenetljiva, saj je skoraj dvakrat daljša od ekvatorja. Ob tej vijugasti razpoki so razporejena vsa vulkanska področja zemlje. Z opazovanji in merjenji pa so naleteli tudi na nenavadno odkritje: na dnu Atlantskega oceana so naleteli na pravcate hudournike blata, katerih hitrost je večkrat večja od 90 km na uro.

»Ta je že bil. Na njegove svadbe dan...« je menil Trpin in se pomenljivo nasmehnil.

Gaber pa je potegnil Trpina za rokav in mu šepnil:

»Pojdimo že, pojdimo!«

III.

Tisto soboto pred žegnansko nedeljo se je pri Hribarju oglašil Repar. Hribarjeve ljudi je našel za hišo na njivi, kjer so hoteli pospravljati zadnjo ajdo.

»Repar prihaja,« je znil hlapec.

Gospodar se je uzrl. »Kaj bo dobrega, Repar?« je zaklical kajzarju, ki se je počasi bližal vozu. Pod vozom je zarečal Perun in se hotel pognati v prišleca, pa ga je gospodar zadržal.

»Kaj bo dobrega?« je ponovil Repar. »Ne vem, ali bo dobro — ali kaj. Res, ne vem! Le to sem ti prišel povedati, da pridvi v ponedeljek zjutraj na grajsko oskrbnišvo. Tako ti naročajo gospod oskrbnik Herman.«

Po teh besedah se je obrnil in odšel.

»Glej jo no prevzetnost!« je vzkliknil hlapec. »Hodi, kakor da je vse njegovo.«

Hribar se je samo trpko nasmehnil.

V ponedeljek zjutraj se je svobodnjak odpravil na grad. Mahnil jo je kar po bližnjici, da ne bi izgubil preveč časa, kajti jesenskega dela je bilo v izobilju.

Ni kaj lahko mu ni bilo pri srcu. Obhajale so ga temne slutnje. Nekaj dni po tisti nesrečni svadbi ga je obiskal Urb. Še enkrat sta govorila o Alenki, ki je morala prežgoda umreti. In tedaj mu je Urb zaupal, da tisti visoki, sloki razbojnik z verižno srjaco, ki mu je bil ranil lice, ni mogel biti nihče drug kakor grof Harold.

In potem konec svobodne Gaberč! Čeprav je ljubil le Alenko, je bil na željo starega Gaberčnika pripravljen vzeti Zaliko, samo, da reši Gaberčo. Pa je prehitel šepavi fajmošter njega, počasneža. In to ga ni malo jezilo.

V take misli zatopljen je prispel do Gaberča. S poti je zagledal na vrtu v doslej nepoznano nošo oblečenega človeka, ki je v tujem jeziku nekaj vpil nad otroci. Repar pa je stal pod

staro česnjo in se pogovarjal z deklino dvajsetih let bolj s kretanjami, kakor z besedami, ker ni znal tujega jezika.

Tako, tako, je postal Hribar ves briček. Zaliko so zaprli v kloster, pobrali kar je bilo vrednega, hišo in zemljo pa izročili temule pritepencu. Kdove od kod ga je prineslo? No, in kar prav, da vem, s kom vse se družijo ta Repar!

Tako je dospel v grad.

Stopil je na oskrbnišvo. V pisarni, ki je bila prostorna sobana in bila obenem tudi sodni prostor, je sedel čokat človek lisičjega obraza in gladko obrti. Rdečkasti nos in krvavo podplute oči, vse to je precej zgornjo pričalo, da je mož prijatelj zlate kapljice. Čeprav bi mu jih človek po obrazu ne prisodil štirideset, je bil zaradi pleše in zgodaj osivelih redkih las videti mnogo starejši.

Ko je Hribar vstopil, je oni listal po debeli knjigi.

»No, si vendarle izvolil priti,« je posmehljivo odgovoril svobodnjaka. »Le bliže, le bliže, da se pomeniva o marsičem!« ga je povabil in mu ukazal sedeti.

Hribar je sedel j občutkom obtoženca na dolgo, zaprašeno klop. Dobro se je zavedal, da je ta prostor, kjer sedaj sedi, tisočkrat preletel od podložnikov, vendar je sklenil, da se bo pogumno držal.

»Ali veš, zakaj smo te poklicali?« je čez čas vprašal oskrbnik in pogledal iznad knjige.

»Pravzaprav natančno ne,« je odvrnil svobodnjak.

»No, ti pa jaz povem,« je z zlobnim nasmehom nadaljeval oskrbnik. »Samo prej moram nekaj vprašati. Ali ti je namreč znano, da je o svetem Mihaelu gorjanski župnik tvojemu hlapcu ukazal odpeljati cerkveno desetino sem gor?«

Hribar je prikimal.

»In zakaj je ni takoj pripeljal?«

»Ker je vedel, da ta sprememba še ni znana meni.«

»Ti je hlapec povedal, ko se je vrnil?«

»Povedal.«

»In zakaj nisi opravil župnikovega ukaza?«

»Zato, ker meni o tej spremembi nihče še nič na znanje ni dal,« je mirno odvrnil Hribar.

Te dni po svetu

DE GAULL V LONDONU
V torek, 5. aprila, je odpotoval na uradni obisk v Veliko Britanijo francoski predsednik de Gaulle. Čeprav uradno označujejo ta njegov obisk kot protokolaren, bo imel predsednik vsekakor tudi politične razgovore z britanskimi državljani. Obisk predsednika de Gaulle je še posebej pomemben zato, ker neposredno sledi razgovoru de Gaulle s sovjetskimi ministri. Predsednik de Gaulle je bil v Veliki Britaniji na poziv britanskega kralja. Na konferenci naj bi položili temelje nove ureditve Južnoafriške unije. Predvsem bi bilo treba zagotoviti enakopravnost vseh državljani ne glede na raso in odpraviti sedanje nenormalno stanje in rasno razlikovanje.

ZA NOVO UREDITEV
Afriški nacionalni kongres je v ponedeljek objavil sporočilo, v katerem predlaga, naj bi sklicali novo nacionalno konferenco, na kateri bi bili na popolnoma demokratični podlagi zastopani predstavniki vsega prebivalstva. Na konferenci naj bi položili temelje nove ureditve Južnoafriške unije. Predvsem bi bilo treba zagotoviti enakopravnost vseh državljani ne glede na raso in odpraviti sedanje nenormalno stanje in rasno razlikovanje.

PO OBISKU
Predsednik sovjetske vlade Hruščev je po povratku z obiska v Franciji, v ponedeljek popoldne govoril na zborovanju v Moskvi. V svojem govoru je poudaril, da je bil njegov obisk dovolj uspešen in da so bili njegovi razgovori z generalom de Gaulle prijateljski, zelo tehtni in zelo koristni. Čeprav se v nekaterih najvažnejših vprašanjih francoska in sovjetska gledišča popolnoma ne ujemajo, se je vendar pokazalo, da v medsebojnem pojmovanju večine vprašanj ni večjih razlik.

NOVA DRŽAVA
V Parizu so v ponedeljek podpisali sporazum o prenosu suverenosti pristojnosti s Francosko-afriške skupnosti na Federacijo Mali (francoski Sudan in Senegalija). Na podlagi tega sporazuma, ki ga bosta konec maja ali v začetku junija ratificirala parlamenta obeh dežel, bo Federacija Mali postala neodvisna država v okviru Francosko-afriške skupnosti.

SODNA OBRAVNAVA
Pred vrhovnim sodiščem DR Nemčije v Berlinu se bo 20. aprila začela sodna obravnaava proti ministru v bonnski vladi Teodorju Oberländerju. Sodili mu bodo v odsotnosti za več kaznivih dejanj, ki jih je zagrešil v času fašizma. Iz obtožnice je razvidno, da je Oberländer odgovoren za smrt tisočev ljudi, posebno Židov. Zanimivo je, da Oberländer, kljub protestom javnosti, še vedno sedi v zahodnonemški vladi.

Predsednika Sukarno spremenjajo indonezijski zunanji ministri dr. Subandrio, minister za razvoj nacionalne industrije dr. Suharto, kot tudi več visokih funkcionarjev predsednika republike in zunanjega ministrstva. V času bivanja v naši državi bodo ugledni indonezijski gostje obiskali nekatere kraje v Sloveniji in na Hrvaškem. Iz Pule, kamor se je spustilo letalo predsednika republike in zunanjega ministrstva. V času bivanja v naši državi bodo ugledni indonezijski gostje obiskali nekatere kraje v Sloveniji in na Hrvaškem. Iz Pule, kamor se je spustilo letalo predsednika republike in zunanjega ministrstva.

Včeraj, v torek, 5. aprila, je prispel v našo državo predsednik indonezijske republike Ahmed Sukarno. To je že tretji obisk visokega in spoštovanega prijatelja v naši državi. Ze samo to dejstvo kaže, da so odnosi med Indonezijo in našo državo zelo prirčni. Predsednika Sukarno spremljajo indonezijski zunanji ministri dr. Subandrio, minister za razvoj nacionalne industrije dr. Suharto, kot tudi več visokih funkcionarjev predsednika republike in zunanjega ministrstva. V času bivanja v naši državi bodo ugledni indonezijski gostje obiskali nekatere kraje v Sloveniji in na Hrvaškem. Iz Pule, kamor se je spustilo letalo predsednika republike in zunanjega ministrstva. V času bivanja v naši državi bodo ugledni indonezijski gostje obiskali nekatere kraje v Sloveniji in na Hrvaškem. Iz Pule, kamor se je spustilo letalo predsednika republike in zunanjega ministrstva.

TELESNA KULTURA

Brez presenečenj

Za nami je prvo kolo v spomladanskem delu slovenskega rokometnega prvenstva za moške. Čeprav je bilo na sporedu nekaj odločilnih srečanj, ni prišlo do nobenih presenečenj. Zmagala je ekipa Rudarja in mariborskega Branika. S tesnim rezultatom 13:12 so zmagali domačini in si tako še bolj utrdili položaj na lestvici. Ljubljanski Krim je svojega tekmeca z Viča (Svoboda) gladko premagal s 15:8. Slovan pa novince v ligi Ajdovščina z 18:6. Zadnja dva na lestvici, Kovinar in Koper, sta si tovariško razdelila točki z neodločenim rezultatom 12:12 in tako ustvarila še bolj nejasen položaj na lestvici.

● stili tej ekipi celo točko. To krat upamo, da bodo mladi rokometarji Mladosti z lahko to premagali Koprane in se jim tako oddolžili za jesenski neodločen izid.

● Prihodnjo nedeljo, 10. aprila, bo kranjska Mladost sprejela v goste igralce Kopra. V jesenskem delu so Kranjčani na vročih tleh v Kopru pu-

Razveseljivo pa je tudi dejstvo, da so tekme republiške lige v spomladanskem delu začeli soditi tudi gorenjski rokometni sodniki. Tako se je preteklo nedeljo kar dobro uveljavil mladi sodnik iz Kranja FELIKS KERMAVNER, ki je sodil republiško rokometno moško tekmo Slovan proti Ajdovščini.

Lestvica po 10. kolu pa je naslednja:

Odred	10	9	0	1	225:150	18
Mladost	10	7	1	2	202:166	15
Rudar	10	7	0	3	172:133	14
Krim	10	6	1	3	147:145	13
Branik	10	4	2	4	172:84	10
Slovan	10	4	2	4	175:186	10
Sloboda	10	3	2	5	138:135	8
Ajdovščina	10	1	2	7	152:204	4
Kovinar	10	1	2	7	139:185	4
Koper	10	0	4	6	125:196	4

V NEDELJO - BRANIK : TRIGLAV

Preteklo nedeljo je bilo odigrano 14. kolo v slovenski nogometni ligi. To kolo je prineslo precej presenečenj, in sicer v Trbovljah je ljubljanski Krim premagal Rudarja, Kladivar je premagal Maribor v Mariboru in Branik Ljubljano v Ljubljani.

Vsekakor moramo v tem kolu nogometnega prvenstva pohvaliti kranjski Triglav, ki iz nedelje v nedeljo nabira točke. Prihodnje nedeljo, 10. aprila, potujejo Triglavani v goste k prvemu na lestvici, in sicer Mariborskemu Braniku. Tu seveda ne morejo računati na popoln uspeh. Uspeh bo že minimalen poraz ali pa pol izkupička. Le tako bodo lahko Triglavani obdržali tretje mesto na lestvici.

Lestvica po 14. kolu je naslednja:

Branik	14	11	1	2	61:11	23
Kladivar	14	10	2	2	43:30	22
Triglav	14	9	0	5	23:25	18
Sobota	14	7	2	5	33:30	16

Poraz Planike

V gorenjskem nogometnem prvenstvu pa je bilo v nedeljo, dne 3. aprila, odigrano že tretje kolo. Tu je prišlo do dveh presenečenj, in sicer je mlada ekipa Partizana iz Nakla premagala rutinirano enajstorico kranjske Planike s 4 : 3. Drugo presenečenje pa je bil poraz Svobode iz Senčurja na domačem igrišču proti Bohinju.

Rezultati III. kola so bili naslednji: Bohinj : Svoboda (Senčur) 3 : 0, Partizan (Sk. Loka proti Prešeren (Radovljica) 9 : 2, Tržič : Jesenice 5 : 2, Mladost proti Triglav B 4 : 2 in Planika proti Partizan (Naklo) 3 : 4.

PRETEKLA NEDELJA JE BILA ZAČETEK LETOSNJE SPOMLADANSKE ŠPORTNE SEZONE

Pečar skakal najlepše

Za zaključek skakalne sezone so se naši skakalci udeležili tekem na 80-metrski skakalnici v Oberwiesenthalu v Vzhodni Nemčiji. Na tem zaključnem tekmovanju je bila zbrana res vsa evropska elita z olimpijskim

zmagovalcem in planiškim junakom Recknaglom na čelu. Na startu je bilo 80 tekmovalcev, tekma pa je prisostvovala preko 50.000 gledalcev.

Jugoslovan Marjan Pečar je osvojil v tej konkurenci odlično 6. mesto in znova dokazal, da sodi med najboljše evropske skakalce. Njegov skok v drugi seriji te prireditve pa so sodniki ocenili kot najlepší skok dneva. Rezultati so bili naslednji:

1. Recknagel (Vzh. Nemčija) - (77, 76 m) 226,6 točk; 2. Niemi (Finska) - (79, 70 m) 220 točk; 3. Laksonen (Finska) - (73, 75,5) 217 točk; 4. Vitikainen (Finska) - (72,5, 71) 213 točk; 5. Lesser (Vzh.

Nemčija) - (72,5, 71) 213 točk; 6. Marjan Pečar (Jugoslavija) - (70,5, 75) 211 točk; Slibar je bil 26., Zidar 32., Eržen pa ni bil ocenjen, ker je padel.

JESENIŠKI ŠPORTNIKI PRED MIKROFONOM

Komisija za kulturno-družbeno dejavnost pri Svobodi Jesenice, je organizirala preteklo sredo zvečer, kulturno družabni večer pod naslovom »Jeseniški športniki pred mikrofonom«. Ta prireditev je bila dobro organizirana in je povsem uspešna. Vidnejši jeseniški športniki so pred mikrofonom odgovarjali na postavljena vprašanja in tako seznanili številno poslušalstvo z uspehi in problemi posameznih športnih in telesnovzgojnih klubov.

Jeseničani dvakrat prvi

Preteklo nedeljo se je na Jesenicah zbrala vsa ženska strelska elita Gorenjske na okrajno ekipno prvenstvo z zračno puško. Prepričljivo je zmagala I ekipa z Jesenic s 1566 krogi, pred I. ekipo Kranja, ki je dosegla 1520 krogov. Kot posameznica je bila najboljša Majda Kranjc z Jesenic s 341 krogi pred Majdo Orehar iz Kranja, ki je dosegla 334 kroge od 400 možnih.

Prav v tem času pa je bilo okrajno ekipno prvenstvo tudi za mladince tudi v Tržiču. Tudi med mladinci so s precejšnjim naskokom zmagali tekmovalci z Jesenic s 3386 krogi, pred Kranjem, ki je dosegel 3335 krogov. -an

Nešportno obnašanje

Preteklo nedeljo, 3. aprila, se je prav tako kot v republiški rokometni ligi pričelo tudi gorenjsko rokometno prvenstvo. Tu tekmuje 8. ekip. Vsi izidi so bili pričakovani, morda je le malce presenetila tretja ekipa Mladosti, ki je sicer s tesnim rezultatom premagala drugo (mladinsko) ekipo Mladosti. V tem kolu nas je morda razočarala ekipa IKS Iskre, še bolj pa njeni gledalci, ki so se obnašali nešportno ob igrišču.

Rezultati prvega kola so bili naslednji: Partizan (Tržič) : Partizan (Križe) 45 : 9, Partizan (Duplje) : Storič 7 : 21, Mladost III : Mladost II 12 : 11, IKS Iskra : Sava 17 : 9.

Občni zbor PD Žiri

Pretekli teden, je imelo svoj redni letni občni zbor tudi planinsko društvo v Žireh.

Planinsko društvo v Žireh je lani organiziralo vrsto izletov po domovini, pred nedavnim pa je priredilo zanimivo topopisno predavanje »Od Triglava do Ohrida« in »Svet okoli Kravca in Velike planine.«

Letos pa imajo v načrtu še nekaj izletov, in to na Bevkov vrh, Vojsko, Velo polje, Triglav, Bohinj in Golico. S. F.

Zadnje vesti

DOMA...

Beograd, 5. aprila. Na povabilo predsednika republike Josipa Broza-Tita bo prispel danes na tridnevni obisk v Jugoslavijo predsednik indonezijske republike dr. Ahmed Sukarno. Na letališču v Pulju bo popoldne sprejel predsednika Sukarna predsednik republike Josip Broz-Tito s soprogo. Navzoča bo tudi soproga predsednika Sukarna. Ta je prispela v našo državo že v soboto.

Beograd, 5. aprila. Zakonodajna odbora obeh zborov Zvezne ljudske skupščine sta dopoldne nadaljevala delo. Odbor zveznega zbora obravnava osnutek o jugoslovanskih standardih, zakonodajni odbor zbora proizvajalcev pa končuje razpravo o predloženem zakonu o gospodarskih prekrških.

...IN PO SVETU

Pariz, 5. aprila. Ob de Gaullovem obisku v Veliki Britaniji izrekajo francoski časopisi v današnjih številkah mnenje, da je le

malo upanja, da bi francoski predsednik in britanski premier odstranila politična nesoglasja med obema državama. Komentatorji sodijo, da bodo na londonskih pogovorih obravnavali vprašanja v zvezi s polnopravnim članstvom Francije v atomskem klubu. Druga pomembna tema, ki bo na dnevnem redu, naj bi bilo evropsko gospodarsko združevanje. Kakor je znano so v Veliki Britaniji že večkrat izrekli zaskrbljenost sprico pospešenega združevanja carin v okviru skupnega trga. Ob srečanju v Londonu bo predsednik de Gaulle, kakor računajo, poročal britanskemu premieru Macmillanu o pogovorih, ki jih je imel pred kratkim s Hruščevom ob obisku le-tega v Franciji.

Washington, 5. aprila. Sinoči je imel predsednik ZDA Eisenhower na kongresu republikanske organizacije v Washingtonu prvi večji predvolilni govor. Kot temeljni uspeh ameriške vlade je označil ohranitev miru. Poudaril je, da so ZDA in njeni zavezniki prispevali h krepitvi miru kljub napetosti v svetu.

LJUDJE IN DOGODKI

Prisrčno dobrodošel

Včeraj, v torek, 5. aprila, je prispel v našo državo predsednik indonezijske republike Ahmed Sukarno. To je že tretji obisk visokega in spoštovanega prijatelja v naši državi. Ze samo to dejstvo kaže, da so odnosi med Indonezijo in našo državo zelo prirčni. Predsednika Sukarno spremljajo indonezijski zunanji ministri dr. Subandrio, minister za razvoj nacionalne industrije dr. Suharto, kot tudi več visokih funkcionarjev predsednika republike in zunanjega ministrstva.

V času bivanja v naši državi bodo ugledni indonezijski gostje obiskali nekatere kraje v Sloveniji in na Hrvaškem. Iz Pule, kamor se je spustilo letalo predsednika republike in zunanjega ministrstva. V času bivanja v naši državi bodo ugledni indonezijski gostje obiskali nekatere kraje v Sloveniji in na Hrvaškem. Iz Pule, kamor se je spustilo letalo predsednika republike in zunanjega ministrstva. V času bivanja v naši državi bodo ugledni indonezijski gostje obiskali nekatere kraje v Sloveniji in na Hrvaškem. Iz Pule, kamor se je spustilo letalo predsednika republike in zunanjega ministrstva.

Včasih bivanja v naši državi bodo ugledni indonezijski gostje obiskali nekatere kraje v Sloveniji in na Hrvaškem. Iz Pule, kamor se je spustilo letalo predsednika republike in zunanjega ministrstva. Včasih bivanja v naši državi bodo ugledni indonezijski gostje obiskali nekatere kraje v Sloveniji in na Hrvaškem. Iz Pule, kamor se je spustilo letalo predsednika republike in zunanjega ministrstva.

svetovni vojni. Ze v začetku 17. stoletja so jo zasedli Nizozemci. Od tedaj pa vse do 1945, leta so tuji neusmiljeno izkoriščali velika naravna bogastva iz otoške države. Zato je povsem jasno, da se kljub izredno ugodnim naravnim pogojem in kljub velikemu naravnemu bogastvu, Indonezija gospodarsko ni mogla razviti. Bogastvo te države so črpali tuji in se z njim bogatili.

Ko je razen dela Nove Gvineje je neposredno po drugi svetovni vojni Indonezija dobila neodvisnost, je bila gospodarsko nerazvita, notranje neurejena in nacionalno neizkristilizirana. To neurejenost so s svoje strani kolonialisti še podpirali, da bi v zmedo laže še naprej uveljavljali svoje načrte. Zato od osvoboditve sem prihaja v Indonezijo večkrat do notranjih sporov, ki so občasno preraščali celo v odkrite vojaške spopade. Jasno je, da so bili vsi taki spopadi organizirani iz tujine. Domače prebivalstvo je v veliki meri podpiralo in še podpira težnje svojih političnih voditeljev, ki stremijo da preobrazijo Indonezijo v gospodarsko razvito državo, jo nacionalno uredijo in afirmirajo na mednarodnem področju.

Prav predsedniku Sukarnu s svojimi sodelavci, je uspelo urediti razmere v državi in jo usmeriti k napredku. S svojo poslednjo politiko nacionalne izgradnje in aktivno miroljubno zunanjo politiko, si je Indonezija pridobila mnogo prijateljev v svetu. Indonezija je ena izmed pobudnic prve azijsko-afriške konfe-

rence. Bila je gostitelj delegatov, ki so se zbrali iz vseh dežel Azije in Afrike v Bandungu 1955. leta, da skupno proklamirajo težnje azijsko-afriškega ljudstva po svobodi, neodvisnosti in gospodarskem napredku. Indonezija je danes ena izmed vodilnih sil tiste Azije, ki se je po drugi svetovni vojni otresla kolonializma ter sedaj stopa k napredku in postaja močan faktor v mednarodnih političnih in gospodarskih odnosih.

Prijateljski odnosi med Indonezijo in našo državo se razvijajo v obojestransko zadovoljstvo. Ze med zadnjim obiskom predsednika Tita v Indonezijo je bilo doseženo soglasje, da se bo to sodelovanje še razširilo. V minulem letu so se izmenjale med obema državama številne delegacije uglednih državljanov in znanstvenih delavcev.

Tudi na gospodarskem področju je bil lani dosežen velik napredek, čeprav bi se gospodarska izmenjava med obema državama lahko še bolj okreplila. Jugoslavija je že lani odobrila Indoneziji kredit v višini 10 milijonov dolarjev za nabavo industrijske opreme pri nas. Kaže, da bo možno v prihodnje sodelovanje še okrepiti.

Razgovori med predsednikom Sukarnom in predsednikom republike Titom bodo nedvomno pomenili nov konstruktiven prispevek k naporom, da se ohrani in okrepi na svetu mir in se še bolj uveljavi politika enakopravnega sodelovanja med državami.

TVD »PARTIZAN« STRAŽIŠČE PRED NOVIMI NALOGAMI

Pretekli ponedeljek so imeli člani upravnega odbora TVD »Partizan« Stražišče svoj prvi sešatek po obnem zboru. Začeli so na začetku novega delovnega obdobja se je pojavila vrsta neresnih problemov. Da bo šlo delo laže od rok, se bo upravni odbor sestajal redno vsak mesec, vodniki pa po dvehkrat mesečno. Sklenili so, da bodo kmalu pričeli s pripravi »Pohod ob žici okupirane Ljubljane«, saj bodo letos sodelovali na pohodu z mnogimi ekipami. Prav tako bodo začeli z načrtno vadbo za mnogoboj v vajah na orodju, kjer bodo zastopale str. žiški »Partizan« 3 ekipe mladinc, članic in mladincev ter trije člani, ki bodo tekmovali kot posamezniki.

V zadnjem času se v mnogih telesnovzgojnih društvih pojavlja precejšnje pomanjkanje vodniškega kadra. Upajmo, da bo ta problem v Stražišču kmalu odstranjen, ker bodo v kratkem priredili za vodnike razna predavanja in seminarje.

Kmalu bodo začeli urejati tudi športna igrišča okoli doma. Tu bodo zgradili igrišče za odbojko in za rokomet. Na sestanku so tudi sklenili, da bodo svoje prostore odstopili tudi osnovni organizaciji SZDL v Stražišču in SD Mladosti, saj v domu že nekaj časa trenirajo stražiški rokometarji in igralci namiznega tenisa.

TVD PARTIZAN KRIŽE PRIREDILO PROSLAVO V ZALOGU

TVD Partizan Križe je v nedeljo, 3. aprila, priredilo v Zalogu pri Kamniku proslavo ob 15-letnici osvoboditve. To gostovanje je imelo namen pozitivno športno življenje v okolici Cerkez, ki je v zadnjih letih skoraj popolnoma zaspalo. Razen telovadcev je na proslavi nastopil tudi moški pevski zbor Križe, ki dela v okviru TVD Partizan.